

Územní studie veřejného prostranství MČ Brno - Černovice

TEXTOVÁ ČÁST

Pořizovatel : Odbor územního plánování a rozvoje MMB
Kounicova 67
601 67 Brno

číslo smlouvy: 4117050108

Zpracovatel: Ing. arch. Barbora Jenčková
Architektonická kancelář
Jugoslávská 75a
613 00 Brno

Urbanistické řešení, koordinace:	Ing. arch. Jarmila Bambuchová Ing. arch. Kateřina Horáková Ing. arch. Tomáš Jenček Ing. arch. Barbora Jenčková Ing. arch. Šárka Červinková
Dopravní řešení:	Ing. Kateřina Míčová Polesná
Zahradní a krajinná architektura:	Ing. Magdalena Mikšíková
Technická infrastruktura:	Ing. Vítězslav Vaněk

březen 2018
úprava prosinec 2018

Obsah dokumentace:

TEXTOVÁ ČÁST

1. Koncepce uspořádání veřejného prostranství

- 1.1 Analytická část (včetně vyhodnocení podkladů, doplňujících průzkumů a rozborů, současného stavu, majetkoprávních vztahů)
- 1.2 Širší vztahy (systém veřejných prostranství a zelená infrastruktura v sídle, kompoziční vztahy, průhledy, pohledy apod.)
- 1.3 Architektonicko-urbanistické řešení - podrobná koncepce (popis návrhu, včetně řešení zeleně, způsobu odvodnění ploch a vsakování srážek, bezbariérového řešení apod.)

2. Architektonicko-stavební řešení veřejného prostranství

- 2.1 Architektonicko-stavební řešení parteru (zejména materiálové řešení)
- 2.2 Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

3. Koncepce objektů

(objekty vymezující veřejné prostranství nebo se nacházející uvnitř veřejného prostranství)

- 3.1 Analytická část
- 3.2 Základní koncepce objektů
- 3.3 Regulace objektů (funkční využití a prostorové uspořádání)

4. Řešení dopravní infrastruktury

Podrobné řešení dopravní infrastruktury ve vazbě na architektonicko-urbanistické řešení

5. Řešení technické infrastruktury

Podrobné řešení technické infrastruktury ve vazbě na architektonicko-urbanistické řešení

6. Závěry a doporučení

- 6.1 Vyhodnocení variant (jsou-li požadovány)
- 6.2 Podklad pro zadání další územní studie veřejného prostranství (pokud se předpokládá zadání další studie)

7. Požadavky na změnu územně plánovacích dokumentací

Pokud návrh vyvolává změnu územně plánovací dokumentace (územního plánu, regulačního plánu) a tento předpoklad byl definován v zadání územní studie

Přílohy textové části:

- č.I Doklady, Záznamy z výrobních výborů
- č.2 Zohlednění připomínek

1. Koncepce uspořádání veřejného prostranství

1.1 Analytická část (včetně vyhodnocení podkladů, doplňujících průzkumů a rozborů, současného stavu, majetkoprávních vztahů)

Podklady

Územní plán města Brna – ÚpmB (ÚPD)

Dle Územního plánu města Brna řešená lokalita obsahuje převážně plochy stabilizované – Faměrovo a Wainerovo náměstí jsou plochami pro dopravu s podrobnějším účelem využití stanoveným funkčním typem plochy komunikací a prostranství místního významu. Další části těchto náměstí náleží do nestavební stabilizované plochy ostatní městské zeleně. Sousední plochy tvoří návrhová a stabilizovaná plocha smíšená, funkční typ smíšená plocha obchodu a služeb, dále stabilizovaná plocha bydlení, funkční typ plocha předměstského, čistého a všeobecného bydlení. Podél ul. Černovická je vymezena návrhová plocha městské zeleně, funkční typ plocha městské zeleně ostatní (významná izolační a ochranná zeleně). Při sjezdu na sběrnou komunikaci Černovická jsou vymezeny plochy pro dopravu s podrobnějším účelem využití stanoveným funkčním typem plochy komunikací a dále při ulici Vinohradské plochy pro výrobu. Návrhové stavební plochy bydlení jsou vymezeny mezi ulicemi Smutnou a Černovickou jako plochy čistého bydlení.

Návrh úprav se týká veřejných prostranství – tato jsou navrhována na výše uvedených plochách městské zeleně, případně stanovují uliční čáry v návrhových stavebních plochách, návrh je v souladu s ÚpmB.

Širší řešené území zahrnuje po upřesnění na výrobních výborech i navazující území: park na nároží ulic Havraní a Skřivánčí je vymezen jako návrhová plocha ostatní městské zeleně a totéž platí i pro plochu valu při sběrné komunikaci Černovická.

Limity využití území

- vyplývající z ÚpmB:

Ochranné pásmo městské památkové rezervace vede podél sběrné komunikace Černovická. Navržené úpravy umísťují stavby, bez negativního vlivu na MPR – v 1. etapě definují uliční čáru při ústí ulice Charbulovy ke sjezdům na VMO, ve 2. etapě uzavírají Faměrovo náměstí v historické stopě. Svah valu se sice pohledově uplatní v siluete města, kultivace zeleně ale naopak podpoří vytváření zeleného rámce a bude mít pozitivní vliv na siluetu města.

Vymezené území s ochranou artézských vod.

Podstatná část řešeného území leží v chráněném území využitelných přírodních zdrojů – s ochranou artézských vod, v blízkosti ŘÚ se nachází i artézský vrt a studánka – závěr ulice Mírová.

Ochranné pásmo VVN.

Prochází severojižně řešeným územím přes stabilizované i návrhové plochy. V ochranném pásmu (š 40 m) návrh umísťuje drobné prvky typu městského mobiliáře, které nejsou v rozporu s vymezením pásma.

Oblast bývalých skládek

V areálu mezi ulicemi Vinohradská a Hájecká je vymezena oblast bývalých skládek.

Řešeným územím prochází hranice zastavěného území města. Řešené území sousedí severně s biokoridorem územního systému ekologické stability krajiny, biokoridorem urbánním.

- vyplývající z právních předpisů dle Územně analytických podkladů (ÚAP)
- ochranné pásmo elektrických vedení VVN – nadzemní vedení – 40 m (viz výše)
- ochranné pásmo silnic a dálnic – sběrné komunikace Černovická
- pozemky ZPF při ulici Smutné a mezi Šestákovou a Černovickou (zahradní kolonie)
- ochranné pásmo zařízení řízení letového provozu
- ochranné pásmo letišť
- plochy nejvýznamnější zeleně dle vyhlášky města Brna

Specifické podmínky využití území dle ÚAP

- území je zasaženo nadměrným hlukem z pozemní dopravy, kdy hladina hluku vyšší než 50 dB v noční době - ovlivňuje koncepci veřejných prostranství, i když území neobsahuje stavby s chráněnými prostory, rozmístění aktivit v území a návrh izolační zeleně
- území geologických a ekologických rizik – bývalé skládky, území neogenních vod
- řešené území je geologicky stabilní
- civilní ochrana – území ohrožené zvláštní povodní pro vodní nádrž Vír
- ZPF bonita půd

Hodnoty území dle ÚAP

V řešeném území na obou náměstích se nacházejí plochy nejvýznamnější zeleně dle vyhl. města Brna. Navrhované úpravy neobsahují stavební zásahy, které by znamenaly negativní vliv na tyto plochy.

152	6	Brno-Černovice	Černovice	Faměrovo náměstí	2101/1 (část), 2101/2	2 088,40
155	6	Brno-Černovice	Černovice	Wainerovo náměstí	2120/1, 2120/4	918,86

Záměry v území dle ÚAP

- záměr ŘSD – přestavba I/42 a I/41VMO Černovice, VMO Jih, MÚK Faměrovo náměstí
- záměr kmenová stoka E, EI

Problémy rozvojové

1. etapa pracuje se současnou dopravní situací – mimoúrovňová křižovatka s Černovickou spojkou je ponechána ve stávající podobě, je pouze kultivováno její okolí.

V 2. etapě je uvažováno přerešení křižovatky – dle podkladu „ÚS Prověření územního dopadu úpravy vedení trasy VMO – JV část města“ při respektování varianty, která ruší severní část mimoúrovňového sjezdu směrem ke Starým Černovicím a která poskytuje možnost opětovného dokončení a uzavření Faměrova náměstí. V průběhu zpracovávání ÚSVP byly vyhlášeny výsledky architektonické soutěže Na Kaménkách, jež koncepčně řeší rozvoj území navazujícího na řešené území ze severu. Studie veřejného prostranství je s AS koordinována.

Doplňující průzkum území

Při průzkumu území byly doplněny jako podstatné pro tvorbu návrhu skutečnosti, které byly zaznamenány do problémového výkresu:

Hodnoty území

1. Faměrovo náměstí

Je původním historickým jádrem starých Černovic, představuje jedinečný veřejný prostor venkovského charakteru – bývalá náves. Mělo by se stát znovu centrem území.

2. Wainerovo náměstí

Je nástupním bodem do území pro pěší (zastávka MHD), leží na hlavním průtahu územím pro automobilisty – Charbulově, obsahuje podstatnou občanskou vybavenost – Brněnka, restaurace, leží na historické spojnici z centra Brna do Brněnských Ivanovic, Tuřan a na jihovýchod. Je zde umístěn pomník obětem válek a násilí, dříve dominantní bod v prostoru. V ploše nejvýznamnější zeleně jsou některé porosty zachování hodné.

3. Pěší propojení starých a Nových Černovic

Procházková trasa vedená po vrstevnici za areálem Psychiatrické léčebny = prodloužená Cornovova se postupně zaužívala jako pěší i cyklistická propojka mezi starými a Novými Černovicemi (směr Židenice) a je zokruhována zpět přes Charbulovu. Alternativně se užívá delší okruh kolem řeky a zpět do starých Černovic se vrací přes Faměrovo náměstí.

4. Vegetace sadů

Zahrádky na náhorní rovině ve východní části území, mezi ulicí Šestákovou a Černovickou, obsahují i ovocné dřeviny, které působí zejména v jarním aspektu, mohou být základem kompozičního řešení této části území. Bylo by dobré zprůchodnit tuto lokalitu i uvnitř a připojit ji ke stávajícímu procházkovému okruhu.

5. Cykloprovoz

Vzhledem k blízkosti řeky Svitavy a na ni navázaným páteřním cyklostezkám (severojižní trasa Eurovelo 9 = Polsko-Vídeň, Jantarová stezka, KČT 5), jsou staré Černovice důležitou odbočkou ve směru na Židenice a dál na Líšeň, Moravský kras ve směru severovýchodním nebo ve směru východním na černovickou terasu a dále do Slatiny.

Problémy území

1. Sjezd na VMO

Sjezdy na sběrnou komunikaci Černovická zabírají cenný veřejný prostor. Vybudováním sjezdů byla narušena urbanistická struktura Faměrova náměstí, stejně jako byly zničeny dvorní trakty a humna domů průtahem Charbulovy. Dnešní ústí Charbulovy tedy nemá ani z jedné strany definovanou uliční čáru. Hledáme způsob částečného obnovení původní urbanistické struktury a novou definici prostoru.

2. Hlukové zatížení

Území je obklopeno dopravou – nachází se u mimoúrovňové křižovatky sběrné komunikace Černovická, která z více než poloviny celé území zároveň lemuje. Hlukové zatížení zasahující východní až jižní i západní partii území, ale vzhledem k morfologii terénu se projevuje i hlouběji v řešeném území. Zároveň protíná centrum řešeného území ze severu na jih ulice Charbulova, jejíž dopravní význam bude sílit s budováním lokality Na Kaménkách. Je třeba hledat taková řešení, která hluk co nejvíce eliminují. Vrstvy izolační zeleně v návrhu pomáhají vytvářet pohledové, ale i hlukové bariéry proti dopravním stavbám.

3. Šířka komunikace Charbulova

Prostor Wainerova náměstí je narušen průtahem ulice Charbulovy, která se v těchto místech rozlévá do neadekvátní šíře včetně zálivů pro autobusy. Je zde značné množství blíže nedefinovaných pojízdných ploch a odstavných ploch. Navrhujeme omezení jejich rozsahu.

4. Komplikovaný přístup do území

Do území se lze dostat jen severojižním směrem, co se týká individuální automobilové dopravy, průchodnost území východo-západním směrem je možná jen pro pěší a cyklisty, a to v omezené

míře. Vnitřní plochy řešeného území jsou ze tří stran odděleny od okolního světa nepřekročitelnou bariérou sběrné komunikace II. třídy a tím vzniká jakási uzavřená enkláva – appendix na konci Černovic. Z jihu za sběrnou komunikací nacházíme jen uzavřený průmyslový areál, za ním navazuje území přírodní rezervace Černovický hájek s Rájeckou tůň.

Z východu na území navazuje uzavřený areál zahrádkářské kolonie, rozvojové území Průmyslová a pískovna Černovice těžící na černovických terasách, které neumožňují veřejný přístup. Ze západu limituje přístup od Komárova bariéra řeky Svitavy, železniční násep a další průmyslový areál kolem Černovického nábreží/Masné.

Severní strana je dnes z části volná, situace se ale zcela změní po realizaci připravovaných záměrů – v místě prodloužení ulice Cornovovy/Havraní výstavba obytné zástavby Na Kaménkách (+5000 obyvatel), DPS Charbulova při ulici Charbulova v bývalé škole a v severozápadní části území dle ÚP návrhová plocha na zástavbu řadových RD. Dále se počítá s vybudováním parku Za humny – propojení ulice Charbulovy s parkem na Mírové (biokoridor).

V koordinaci s uvedenými projekty je třeba vytvořit ze severní strany regulaci průjezdu z nové obytné zástavby stabilizovaným územím starých Černovic, zachovat její typický charakter i po zastavění rozvojových ploch a možnost zprůchodnit tuto část pro pěší a cyklisty nově budovanými okružními trasami.

5. Nekvalitní náletová vegetace, nepřehlednost, nebezpečnost

Faměrovo náměstí, Wainerovo náměstí, izolační zeleň při Černovické, vnitřní plochy sjezdů na sběrnou komunikaci – téměř všechny veřejné prostory ve starých Černovicích jsou osazeny nevhodnou či nekvalitní zelení – obsahují i části s divokými výsadbami - nálety. V návrhu je stávající zeleň zohledňována pouze částečně (realizované náhradní výsadby), je navržena izolační zeleň v Charbulově – odclonění dopravní zátěže (habr – výška živého plotu nutná vyšší). Návrh zeleně pro odclonění sjezdu s Černovickou – kvetoucí sad. Horní partie svahu bez obhospodařování postupně zarůstají náletovou křovinnou vegetací a topoly. Území je proto nepřehledné, vyžaduje krajinářský zásah minimálně z důvodu bezpečného pohybu v území.

6. Průmyslové areály

jsou stabilizovanými uzavřenými areály při ul. Hájecká a Vinohradská, jsou limitem pro řešení vstupů do území.

Současné využití území

Řešené území veřejných prostranství je volně přístupné. Je využíváno pro procházky, není využíváno ke shromažďování.

Majetkoprávní vztahy

Podstatným vlastníkem v území je nyní Statutární město Brno, které je vlastníkem velké části veřejných prostor – rozhodující části, na které je navrhováno veřejné prostranství a Česká republika prostřednictvím ÚZSVM. Menšinovým vlastníkem veřejných prostor je Jihomoravský kraj (pod sjezdy) a právnické osoby (př. Brněnka). Fyzické osoby vlastní v řešeném území soukromé pozemky se stavbami RD.

1.2 Širší vztahy (systém veřejných prostranství a zelená infrastruktura v sídle, kompoziční vztahy, průhledy, pohledy apod.)

Vztahy k zelené infrastruktuře v sídle, kompoziční vztahy, průhledy, pohledy

Území starých Černovic se nachází jihovýchodně od centra města na území MČ Černovice (k.ú. Černovice). Je to jedna z městských částí, která leží v bezprostřední blízkosti regulovaného toku Svitavy, není přitom zasažena záplavami a může využívat potenciál daného místa.

Městská část má poměrně podrobně zpracovanou inventarizaci dřevin z října 2011 z dílny Projekce zahradní, krajinná a GIS, s.r.o. a z prosince 2016 z dílny Atregia, ze kterých vyplývá, že v daném území probíhají náhradní výsadby v plochách k tomu určených (Charbulova, Havraní), byly realizovány záměry (parčík Mírová, pramen sv. Floriána - studánka), jsou připraveny další záměry v území (park Za humny = biokoridor ÚSES) a izolační zeleň u Mosilany.

V řešeném území se nachází oboustranné uliční stromořadí třešní pilovitých „Schmitii“ na Šestákově, na Havraní solitérní stromy třešeň ptačí a hrušeň obecná, na Charbulově jednostranné stromořadí z topolu osiky, morušovníku bílého, javorů a hlavně lip malolistých podél zdi Psychiatrické léčebny. Veřejná prostranství v řešeném území (Faměrovo náměstí, Wainerovo náměstí, rozšířená Charbulova, Smutná) jsou jinak tvořena především nezaloženými parčíky s převážně náletovou zelení.

Navazují v širším kontextu na severdo Nových Černovic na park Řehořova, areál Psychiatrické léčebny s parkem a na stromořadí v ulicích Nových Černovic, potažmo budou navazovat na nový park Na Kaménkách, na jih za sjezdy VMO pod průmyslovým areálem navazují na přírodní rezervaci Černovický hájek – chráněné území a přírodní památku Rájecká tůň-chráněné území, ve kterých se setkáváme s posledními pozůstatky lužního lesa na katastru města. Ty jsou již součástí krajinného zázemí města, spojitost s řešeným územím mají hlavně z pohledu turistiky a cykloturistiky (dále na jih přes Balbínův pramen k holáseckým jezerům). Řešené území poskytuje cenné výhledy na vedutu města z východní strany, a to hlavně z okružní procházkové trasy podél ulice Černovické – závěry ulic Havraní, Pahrbek a Smutná. Panoramatický výhled zahrnuje území od centra (teplárna v Zábrdovicích, Špilberk, Petrov) přes výškové budovy na Heršpické (AZ Tower), Mosilanu v Nových Černovicích, přes Komárov až po Štýřice. Panorama je rámováno významnými plochami zeleně ve městě i navazujícím okolí (kopec Špilberku, kohoutovické lesy, štýřická stráň). Je tedy patrná vazba na zelené horizonty města, řešené území je jejich součástí. Území samo je pohledově exponované viditelné z dalších rozhledových míst. Je tedy podstatné jeho další uplatnění v panoramatu.

Funkční vazby

Území má dnes nejbližší vazbu směrem k Novým Černovicím, Židenicím a Komárovu. Slatina a Brněnské Ivanovice jsou odsud dostupné.

Navazující okolí

Bezprostředně navazující okolí, na které by měla mít navrhovaná veřejná prostranství v řešeném území přímou vazbu a odkud by měla být přístupná, je územím, ve kterém se předpokládá výrazný stavební rozvoj a není tedy dnes stabilní.

Územní studie vychází z předpokladu realizace těchto záměrů v navazujícím okolí:

Zástavba Na Kaménkách, zpracovaná v architektonické soutěži, zahrnuje novou obytnou čtvrť s bytovými a rodinnými domy, občanskou vybaveností - škola a školka, komunitní centrum, domy s pečovatelskou službou, sociálními byty, byty pro mladé rodiny, startovacími byty, administrativními objekty a park. To bude znamenat zásadní proměnu území, pohyb mnohonásobného množství uživatelů územím (+5000 lidí), předpokládá se výrazný tlak na využití navazujících území (dopravně) včetně parků a veřejných prostranství v řešeném území, tlak na další sportovně – rekreační aktivity, další občanskou vybavenost (obchody, služby). Územní studie přizpůsobuje návrh budoucí zástavbě Na Kaménkách především v dopravní části.

Soubor RD – novostavba, Černovice při ulici Smutné, dopravní řešení - vybudování účelové komunikace veřejně nepřístupné o délce 79,9m v obytné zóně Smutná dle DUR z roku 2016. Na ni navazuje výstavba souboru RD, zatím bez pravomocného rozhodnutí.

Nová struktura a výstavba RD v oblasti záhumenní ulice za Faměrovým náměstím směrem na sever (západně kolmo na komunikaci Charbulova). To přinese jednak zvýšení počtu obyvatel a uživatel, jednak uzavře pohledově frontu zástavby starých Černovic při pohledu z parku Za humny. Nutnost přivedení technických sítí návrh reflektuje.

V II. etapě: Přestavba I/42 a I/41 VMO Černovice, VMO Jih - MÚK Faměrovo náměstí dle „ÚS Prověření územního dopadu úpravy vedení trasy VMO – JV část města“ - má vzniknout jihovýchodně od prostoru Faměrova náměstí. Zrušením jednoho stávajícího sjezdu na VMO dojde k rozšíření plochy Faměrova nám. a umožní jeho prostorové uzavření, které do této doby nebylo možné (etapa2 návrhu). Umožní nově definovat uliční čáru ústí Charbulovy. Odklonem Černovické bude možno rozšířit zemní val navržený v 1.etapě tím zvětšit plochu pásu izolační zeleně, potažmo na něm založeného parku (součást procházkového okruhu kolem Černovic) – oživení této části území poskytnedenní rekreační zázemí obyvatel čtvrti.

Plocha zeleně Za humny je lokalizována těsně nad řešeným územím starých Černovic, součástí biokoridoru urbánního a ÚSES. Patrně se stane propojením nově budované lokality Na Kaménkách s plochami s rekreačním potenciálem v okolí řeky Svitavy.

Polyfunkční objekt křižovatka Wainerovo nám./Charbulova/Faměrovo nám. – připravován záměr zástavby objektu v ploše smíšené obchodu a služeb s vybudováním povrchového parkoviště. Uvažovaná zástavba uzavírá dnešní prostor Wainerova náměstí vůči Faměrovu náměstí a nekoliduje s návrhem územní studie vyjma navržené plochy parkoviště na terénu a sjezdu na pozemní komunikaci. Je třeba koordinovat projekt soukromého investora se záměry MČ Brno-Černovice potažmo města Brna.

Řešené území

Řešené území zahrnuje centrum starých Černovic od ulice Charbulovy až po sjezdy na VMO, od západního cípu Faměrova náměstí přes Wainerovo náměstí až po původní síť ulic se stabilizovanou zástavbou RD na východě, je vztaženo na pozemky, které tvoří veřejná prostranství, která jsou rozpracována v návrhu.

Upřesnění rozsahu řešeného území

Zahrnuje i plochy parčíku na nároží Havraní a Skřivánčí a okraj sběrné komunikace Černovická. V rámci tohoto území jsou definovány pouze ty prostory, které je třeba řešit v souvislosti s přístupem do území případně prostorově související s územím.

1.3 Architektonicko-urbanistické řešení - podrobná koncepce (popis návrhu, včetně řešení zeleně, způsobu odvodnění ploch a vsakování srážek, bezbariérového řešení apod.)

Charakter a aktivity v území

Řešené území je navrženo jako sled veřejných prostranství s proměnlivým charakterem (náměstí, náves, uliční prostory, park).

Území je navázáno na celoměstsky významný tok řeky Svitavy. Území je obklopeno průmyslovými areály, sběrnou komunikací VMO, Psychiatrickou léčebnou a ve větší vzdálenosti i rezidenční městskou čtvrtí – Novými Černovicemi. Zejména v proluce mezi starými a Novými Černovicemi bude stoupat počet obyvatel v souvislosti s připravovaným záměrem Na Kaménkách. Navržená veřejná prostranství mají ztraktivnit stávající plochy uvnitř starých Černovic jak pro současné obyvatele čtvrti, tak i pro obyvatele budoucí. Park na valu bude každodenním rekreačním zázemím tohoto místa a naváže na stávající procházkový okruh, také bude současně tvořit izolační přírodní bariéru vůči VMO a navazovat na zelené horizonty města.

Popis návrhu

Návrh je zpracován ve dvou časových horizontech – 1. etapa pracuje se současnou dopravní situací – mimoúrovňová křižovatka s Černovickou spojkou je ponechána ve stávající podobě, je pouze kultivováno její okolí. 1. etapa zahrnuje i možnost výstavby objektu na pozemcích vymezených v ÚPmB jako plochy SO tak, aby bylo řešení v souladu s platným ÚPmB a tak, aby umožnily další návaznost stavebních zásahů v etapě 2.

V 2. etapě je uvažováno přerušování křižovatky MÚK Faměrovo nám. – dle podkladu „ÚS Prověření územního dopadu úpravy vedení trasy VMO – JV část města“ při respektování varianty, která ruší severní část mimoúrovňového sjezdu směrem ke starým Černovicím a poskytuje možnost opětovného dokončení a uzavření náměstí blokem zástavby polyfunkčního charakteru.

Charakter jednotlivých částí území se liší v reakci na polohu a morfologii území, zapojení do okolí, vymezení aktivit v území a dopravní infrastrukturu.

Chceme dát veřejným prostorům specifický, nezaměnitelný charakter. Nová definice veřejných prostorů je určujícím faktorem návrhu.

Napravo od Charbulovy ulice je morfologie území svažitého charakteru, nalevo od ulice se jedná víceméně o mírně sklonitou rovinu až po regulovaný tok Svitavy. Množství zpevněných ploch na veřejných prostranstvích snižujeme na nejnižší možnou míru, abychom zlepšili jejich obyvatelnost, snížili průjezdní rychlost automobilů, snížili množství odváděných srážkových vod, zlepšili klima v parném létě a v neposlední řadě potěšili oko obyvatel.

Nekonceptně vysazenou, někdy i náletovou zeleň navrhujeme na všech veřejných prostranstvích nahradit postupně novými výsadbami tak, aby nedošlo naráz k razantní vizuální změně veřejného prostoru – lze zvolit koncepci postupných výsadeb a pomalého nahrazování starší zapojené výsadby.

WAINEROVO NÁMĚSTÍ vnímáme jako hlavní nástupní prostor do území starých Černovic pro uživatele MHD a pro pasanty, se zásadní občanskou vybaveností v území – obchodem potravinami Brněnkou, ale zároveň jako průtah sběrné komunikace Charbulova.

Ve Wainerově nám. je vymezena plocha městské zeleně /ZO/ a navíc plocha nejvýznamnější zeleně. Úpravu náměstí je navrženo provést v 1. etapě.

Náměstí je v souladu s požadavky na využití plochy dle ÚPmB navrženo jako parkově upravené veřejné prostranství. Současně se jedná o prostranství při dopravním uzlu, které vyžaduje reprezentativní řešení prostoru.

Navrhujeme jej proto jako náměstí městského charakteru s lepší organizací pojízdných a odstavných ploch, které vymístíme za obchod místo parčíku s památníkem obětem válek a násilí (přesun na důstojnější a významnější místo), podélné parkování díky zjednosměrnění ulice Smutné v omezené míře ponecháváme. Pojížděné plochy zužujeme na minimální šířky, odstavné plochy navrhujeme v odlišném zasakovacím materiálu (celá plocha za obchodem).

Jako hlavní zásah do tohoto prostoru navrhujeme zvednutí nivelety prostranství před obchodem do jedné roviny tak, aby pasanti byli více chráněni před v budoucnu frekventovanější komunikací Charbulova a aby vznikl kvalitní městský prostor (parková piazzeta) poskytující místo pro chráněné shromažďování, místo schůzek, případně pro pořádání adventních trhů, zázemí pro stánky při hodech, bleší trhy atd.

Navrhujeme zde pochůzí plochy různého charakteru i zatravněné plochy s rastrem stromů s korunkou na podchozím kmínku, městským mobiliárem a jedním herním prvkem pro čekající děti před obchodem, dále přístupovou rampu pro vozíčkáře podél této piazzety a centrální schodiště pro přístup na niveletu Charbulovy – k zastávkám MHD. Boční schodiště k obchodu ponecháváme ve stejném místě, ale budujeme nové. Charbulovu v místě náměstí zužujeme na 9m tak, aby vznikl bezpečný přechod pro chodce s normovým ostrůvkem a osvětlením. Nároží před piazzetou při přechodu pro chodce osazujeme městským prvkem – plakátovacím sloupem tak, aby byl městský charakter ještě více podpořen a zabydlen. Křížek za fontánou nepřemísťujeme, necháváme na původním místě, i když původnost umístění je žádoucí podpořit relevantním historickým pramenem. Kontejnery na tříděný odpad navrhujeme přemístit nedaleko vedle obchodu a zapustit je do země jako podzemní kontejnery tak, aby se neuplatňovaly při průhledu z ulice Skřivánčí. Na druhé straně náměstí – při protilehlé zastávce MHD navrhujeme umístit kultivovaný objekt přístřešku zastávky. Spolu s objektem stánku pro jakoukoliv další občanskou vybavenost (květiny, tabák, občerstvení) tvoří jeden objem. Navrhujeme zde rozšíření mlatové pochůzí plochy prostranství a vytvoření velké kruhové lavičky kolem solitérního stromu tak, aby vznikla příjemná venkovní čekárna – místo srazů pro čekající a přijíždějící MHD z města, možnost výchozího bodu pro turisty putující na jihovýchod Brna (Ráječek, Holásecká jezera).

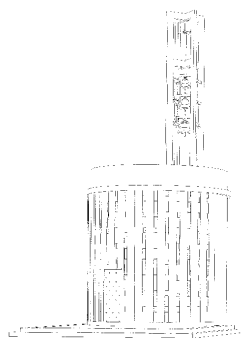
FAMĚROVO NÁMĚSTÍ, ač narušeno stavbou sjezdu VMO z 80. let, si podrželo do značné míry charakter venkovské návsi – klidného prostředí, v lidském měřítku a s cennou historickou stopou zástavby, kterou návrhem rozvíjíme a doplňujeme. Jedná se o pozůstatek původního centrálního prostranství obce Černovice. Chceme zde vytvořit soudobou reprezentativní venkovskou náves pro pořádání místních slavností, jako jsou hody, stavění máji, mše pod širým nebem či v kapli, tryzny u památníku obětem válek a násilí (přemístění), apod.

V 1. etapě proto navrhujeme pomyslně uzavřít náves ze třetí strany solitérní stavbou kaple zasvěcenou sv. Floriánovi (první kaple sv. Floriána zde byla postavena r. 1718, kostel sv. Floriána r. 1899), na úrovni konce souvislé zástavby přízemních RD, v ose prostoru návsi.

Kaple je koncipována jako solitérní výtvarný objekt / socha v zeleni.

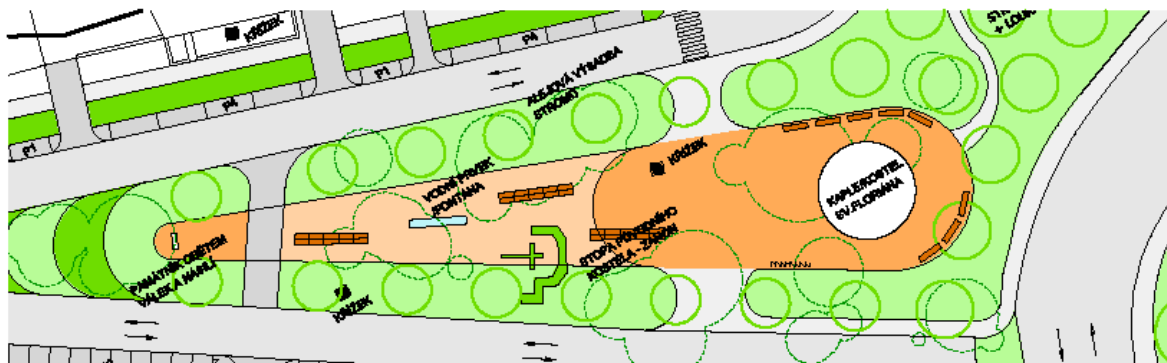

kostel sv. Floriána z r. 1899

návrh kaple arch. Říčný 2001

Jako protipól kaple navrhujeme přemístit do zužujícího se konce návsi již zmíněný památník obětím válek a násilí. Mezi těmito dvěma objekty vznikne vnitřní prostor návsi obklopený postupně nově obnovovanou alejovou výsadbou stromů s jarním květem (pomalá náhrada stávající zeleně). Do plochy městské zeleně (ZO) umísťujeme pouze drobné objekty budované ve veřejném zájmu, do nichž počítáme i stavbu kaple a přemístění památníku. Plochu nejvýznamnější zeleně rozšiřujeme lepší organizací pojízdných ploch (zrušení příčných asfaltových komunikací). Vnitřní prostor návsi si uchová vsakovací schopnosti vhodně zvolenými materiály – mlat, kamenný koberec, řešení je tedy v souladu s územním plánem

vnitřní prostor návsi

V 2. etapě, po přestavbě VMO, navrhujeme zastavět třetí stranu náměstí za již stojící kapli jedním zásadním objemem blokové struktury, který by pomohl jasně definovat třetí stranu náměstí a obsahoval by veškerou občanskou vybavenost, jež starým i Novým Černovicím znatelně chybí - místní společensko-kulturní centrum se sálem, radnici, obchody, restaurace, kavárny, mateřské centrum, sportovně-relaxační centrum apod.

Druhý objem uzavírající Faměrovo náměstí od Wainerova, je navržen jako polyfunkční objekt se sjezdem z Charbulovyv ploše smíšené obchodu a služeb na soukromém pozemku. Tento záměr je již připravován, proto je nutné koordinovat soukromý a veřejný záměr (rozvoj a uzavření náměstí) s investorem stavby, hlavně po stránce organizace dopravy v klidu.

Ve druhé etapě též navrhujeme uzavřít štíty budov na Faměrově náměstí nárožními objekty, zohledňujícími výšku okolní zástavby. Objekt společensko-kulturního centra je však natolik výjimečné funkce, že může mít výšku římsoy znatelně jinou (návrh 3np se zastřešením nebo ustupujícím podlažím). Náves bude sloužit především místní komunitě, proto může být přesporním i trochu skrytá za novými objemy. Ze strany ulice Charbulovy objekt kulturního centra a polyfunkční objekt a definují novou uliční čáru tím, že kopírují uliční linii, totéž platí i pro nový podélný objekt na protilehlé straně ulice.

PARK NA VALU bude součástí procházkové okružní trasy kolem Černovic, navazuje na zeleň Faměrova náměstí a val nad ulicí Pahrbek.

V 1. etapě půjde podél sběrné komunikace Černovická v totožné šířce cca 25m.

V 2. etapě - po odklonu komunikace – bude při ústí do Faměrova náměstí rozšířen k Černovické lokálně až na zhruba 90m. Pěší cesta, která vychází rampou od Charbulovy ulice, bude vedena po hřebeni valu a již v první etapě osazena jednostranně alejovou výsadbou lip. Ve druhé etapě, po rozšíření valu, bude alejová výsadba doplněna o druhou, resp. třetí řadu stromů a nad ulicí Charbulovou vznikne malá vyhlídka na Faměrovo náměstí a dále na jih a jihozápad Brna (panoramatický výhled).

Po vybudování obytné zóny na ulici Smutná bude možno val využívat i jako sánkoviště v návaznosti na hřiště v této zóně. Val končí v horní části ulice Smutná, kde navrhujeme propojení procházkové trasy k ulici Pahrbek přes současnou zahrádkářskou kolonii, nejlépe vybudování pěšiny mezi soukromými pozemky a zahr. kolonií, nebo využitím stávající pěšiny podél Černovické, případně přetvořením kolonie na průchozí veřejný park. Park na valu dominuje jihovýchodní části území. Protože hlavní pěší trasa vede po hřebeni valu, je okolí dostatečně světlé, přehledné, tudíž bezpečné.

Na okružní trase by mohly být instalovány infotabule naučné stezky kolem Černovic s odkazy na složitou vícenárodnostní historii Brna (část čtvrtě byla původně německá obec).

V území je navržena cestní síť, která navazuje na stávající cesty a pěšiny, které jsou v území přirozeně prochozené. Cesty logicky propojují důležité body území a doplňují dlouhodobě využívané procházkové okruhy. Rozhledovou linii tvoří horní oblouková hrana valu ve svahu, která je ukončena na začátku návrším – vyhlídkovým bodem nad Faměrovým náměstím. Další rozhledy poskytují průhledy ulicemi po spádnicí – Smutná, Pahrbek a Havraní.

ZÓNA 30 – ve stabilizované zástavbě RD a bytových domů, v horní části řešeného území vpravo od Charbulovy, navrhujeme zřídit zónu 30, neboť považujeme za důležité podržet charakter této části starých Černovic s úzkými, převážně jednosměrnými uličkami, menšími zatravněnými plochami kolem chodníků, obytnou zástavbou s předzahrádkami, neanonymní sociální strukturou a s důrazem na pěší provoz a pohyb dětí. Uliční profily jsou někde tak stísněné, že k jednosměrné komunikaci a pásu zeleně ve svahu nelze přidat chodníky, takže pěší musí používat v některých místech vozovku.

Řešení reflektuje uvažovaný rozvoj v lokalitě „Kaménky“, které s územím sousedí, není předpoklad zvýšení dopravní zátěže do řešeného území vyjma ulice Charbulovy. Panuje obava, že by si část nových obyvatel zástavby Na Kaménkách mohla zkracovat cestu ke sjezdům na VMO právě přes toto malebné území. Proto z důvodu bezpečnosti chodců a ke zpomalení nebo lépe zamezení průjezdu územím je vhodné omezit v lokalitě průjezdnou rychlost na 30km/h a zřídit zde zónu 30.

Každé z řešených veřejných prostranství a zákoutí má svůj rozdílný a zapamatovatelný charakter.

Tato zásada je respektována i v prostoru ROZŠÍŘENÉ ULICE CHARBULOVY, která v současnosti slouží především jako plocha pro náhradní výsadbu stromů, jež zachováváme a doplňujeme další alejovou výsadbou z jedné strany ulice. Navrhujeme zde druhou vrstvu izolační zeleně nejlépe z habrů (ochrana před hlukem i prachem) a to před rozšířeným chodníkem lemujícím předzahrádky RD na obou stranách ulice.

Je navržena zásadní úprava vyústění ulice Havraní na Charbulovu, protože má dnes velmi špatné rozhledové podmínky – proto ji navrhujeme zaústit kolmo do Charbulovy, vytvořit křižovatku tvaru T.

Ulice Havraní je zpevněná jednosměrná komunikace ve svahu, po které se dostávají povrchové vody až do tohoto veřejného prostoru rozšířené ulice Charbulovy. Proto zde navrhujeme zřídit

vsakovací průleh o hloubce max. 0,3m, který by ozvláštnil po deštích toto místo a sloužil by pouze ke krátkodobé retenci vody tak, aby se nesnížila vsakovací schopnost průlehu a aby nedocházelo k úhynu jeho vegetačního krytu. Plocha vsakovacího průlehu bude upřesněna v dalších stupních projektové dokumentace, návrh územní studie reflektuje možnost jej v tomto místě zřídit, protože bude nutné v nejbližší budoucnosti v městských aglomeracích zadržovat dešťovou vodu pro znovunastartování malého koloběhu vody a utlumení tepelného ostrova města.

DROBNÉ ZÁSAHY DO ULIČNÍCH PROSTOR – hřiště v ulici Smutné, zeleň v Havraní, schody z Havraní do Skřivánčí, ploty v ulici Skřivánčí.

Vzhledem k existenci certifikovaného dětského hřiště ve vnitrobloku nových bytových domů mezi ulicemi Pahrбек a Havraní a dětského hřiště v ulici Mírová, nenavrhujeme na veřejných prostranstvích starých Černovic žádná další dětská hřiště. Při ulici Smutné v zákoutí pod vysokými javory navrhujeme vytvořit odpočinkovou plochu - herní plácek pro vyznavače sportu pétanque s posezením a max. jedním dětským herním prvkem.

Na nároží ulice Havraní a Skřivánčí umístíme do trojúhelníkové plochy zákoutí s posezením chráněným od komunikace záhonem trvalek.

Pěší propojení ulice Charbulovy/Havraní a ulice Skřivánčí navrhujeme zatraktivnit novou úpravou schodiště a osazením laviček na ose této pěší propojky. Venkovský charakter starých Černovic by se měl též podpořit sjednocením vizáže záhumenních plotů, jejich kultivací (nejvíce je to zřetelné v ulici Skřivánčí) – vytvořením manuálu doporučených úprav a materiálů oplocení – navrhujeme např. zděné omítané nabílené ploty v kombinaci s neprůhlednými dřevěnými ohradami.

Průjezd cyklistů územím se realizuje převážně východo-západním směrem a to po cyklostezce od řeky kolmo k Charbulově a dále je pohyb cyklistů umožněn ulicí Pahrбек nebo Havraní až k tunýlku na východ do Slatiny nebo na sever prodlouženou Cornovovou do Židenic. Je velmi dobře zaužíván, proto navrhujeme jen úpravu šířky Skřivánčí na 4m, aby mohli cyklisté užívat tuto jednosměrku v obou směrech. Ke křížení cyklistického provozu s pěšími na procházkových a běžeckých trasách prakticky nedochází. Je předpokládáno etapové řešení veřejných prostranství.

Řešení zeleně

STANOVIŠTĚ – POTENCIONÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE

Lokalita je součástí Brněnského bioregionu s teplomilnými a podhorskými úseky (2. vegetační stupeň – bukodubový), potencionální přirozenou vegetací území tvoří prvosenková dubohabřina a jilmová doubrava.

STÁVAJÍCÍ STAV

Na převažující ploše řešeného území jsou keřové i stromové porosty vysazeny bez koncepce, nahodile, bez výraznějšího odborného výběru druhů – vyjma dosadeb při ulici Charbulově a stávající aleji v ulici Šestákova. Travnaté plochy jsou nezaložené, neudržované, z části proslhlé, s výraznou výškovou nerovností drnů a místy i utuženým půdním povrchem.

POPIS NÁVRHU - PRINCIPY:

- 1) vytvoření linie stromořadí významově naváže na již existující zeleň v Černovicích, vytvoří kostru obvodové zeleně komunikací a cest,
- 2) vtisknout prostranstvím jedinečný charakter - odlišit místa použitím různých druhů výsadby – stromové, keřové patro,

- 3) kvalitní zeleň doplnit, nevhodnou nahradit – nutnost provedení ozdravných řezů, prosvětlení korun, odstranění suchých a nežádoucích větví, příp. kácení náletových a zdravotně závadných dřevin,
- 4) jednoduchost údržby (extenzivní) - seč lučního porostu 2x ročně s odstraněním pokosené biomasy, zapěstování mladých stromů se zohledněním jejich potřeb kořenového prostoru a stability jedinců, později udržovací řez, v případě potřeby péstební opatření na stávajících dřevinách, pokryvná zeleň,
- 5) důraz na přehlednost, bezpečnost, čitelnost prostoru – bez výrazných skupin vysokých keřů,
- 6) při návrhu linie živého plotu z habru obecného tvarovaného na potřebnou velikost podél komunikace Charbulova je přihlíženo k odhlučnění a omezení prašnosti provozu a bezpečnosti pohybu pasantů na chodníku.

PROVOZNÍ ŘEŠENÍ

Hlavní vstupy do území - vstup od řeky Svitavy z ulice Mírové (ze západu), vstup z ulice Charbulovy (ze severu), vstup z ulice Vinohradské (od jihovýchodu), vstup od Komárova a ze Židenic – ze sjezdu VMO (z jihu).

Vedlejší vstupy do území - vstup z cyklostezky (ze západu), vstup od tunýlku – z černovických teras a Slatiny (ze severovýchodu), vstup z prodloužené Cornovovy – Na Kaménkách (ze severu), vstup z ulice Havraní (ze severu).

POUŽITÉ DRUHY

Wainerovo náměstí – městská zeleň

- rastr okrasných stromů na piazzetě: *Acer palmatum* 'Bloodgood' (javor dlanitolistý krvavý) s podchozím kmínkem, kulovitou korunou, výsadba do mříží,
- v městském mobiliáři / nádobě integrované do lavičky jednoleté výsadby, trvalkový záhon
- vedle zastávky doplnění řady podchozích stromů: *Tilia cordata* (lípa srdčitá) menší koruny, živý plot z habru obecného *Carpinus betulus* + trvalková nebo travinná výsadba,
- mobilní zeleň ve 2.etapě – *Fagus sylvatica* 'Dawyck Purple' (buk lesní fastigiální červenolistý) v nádobách – ozvláštnění prostoru zastávky i na druhé straně ulice,
- odstavné plochy – suchomilné traviny v zatravnovací pojízdné dlažbě, stávající stromy a keře ponechat viz inventarizace dřevin 2011 a pasport zeleně 2016, u oplocení zásobovacího dvora potravin popínává zeleň nebo živý plot z habru obecného *Carpinus betulus*, popř. stávající stříhané keře.

inventarizace dřevin 2011- Proj. zahr.,kraj.a GIS

pasport zeleně 2016 - Atregia

Faměrovo náměstí – stromy s jarním květem bez plodů – evokace návsi

- střed návsi - oboustranná alej: *Prunus serrulata* 'Amanogawa', 'Kanzan' nebo *Prunus sargentii* 'Accolade' (sakury s růžovým květem), pod nimi kvetoucí louka (dlouhodobé kvetení červenec-září),

- mezi kostelem a polyfunkčním objektem - ovocný sad: *Amelanchier grandiflora* – muchovník velkokvětý, kvetoucí louka,
- za pomníkem obětem válek a násilí - stupňovitý záhon travin: *Carex montana*, *Miscanthus sinensis* ‚Gracillimus‘, příp. záhon trvalek, záhon výsadbový bylinný, keře tvořící záda pomníku
- stopa původního kostela – zachovat trvalkový záhon kvetoucí jaro-podzim
- odstavné plochy: suchomilné traviny v zatravnovací pojízdné dlažbě,
- mezi odstavnou plochou a chodníkem: nižší keřová zeleň, trvalkové nebo travinné výsadby
- před polyfunkčním domem zachování skupiny stávajících stromů s nutností ozdravného řezu (*Tilia cordata* – lípa srdčitá).

Zeleň okolí sjezdů na VMO (1. etapa)

- doplnění stávajících taxonů zdravotně vyhovujících dřevin alejovou výsadbou stromů o středně velké koruně: *Tilia cordata* (lípa srdčitá), luční výsev, pokryvné keře stále zelené,
- na plochách kolem sjezdů a odstavných ploch před průmyslovými areály odstranit náletové dřeviny a stávající travnatý povrch doplnit lučními výsevy.

Park na valu

- alejová výsadba stromů se středně velkou korunou: *Tilia cordata* (lípa srdčitá), kvetoucí louka po obou stranách pěší procházkové trasy

Rozšířená ulice Charbulova

- stromové patro - náhradní výsadby a doplnění alejové výsadby: *Tilia cordata* (lípa srdčitá)
- keřové patro – izolační zeleň: živý plot z habru obecného *Carpinus betulus* (hluk, prach)
- spodní pokryvné patro - kvetoucí louka, nižší keřová zeleň, trvalkové nebo travinné výsadby

Ostatní uliční prostory

- keřové patro + spodní pokryvné patro - louka, nižší keřová zeleň, trvalkové výsadby, travinné výsadby viz výše.

Wainerovo náměstí

Acer palmatum ‚Bloodgood‘ – javor dlanitolistý krvavý

Tilia cordata – lípa srdčitá

Fagus sylvatica ‚Dawyck Purple‘ – buk lesní fastigiátní červený

Faměrovo náměstí

Amelanchier grandiflora – muchovník velkokvětý

Prunus serrulata „Amanogawa“ – třešeň sakura

Ostatní veřejné prostory

Carpinus betulus – habr obecný

Carex montana - travinná výsadba *Miscanthus sinensis* ‚Gracillimus‘

Luční výsev mix barev

Luční výsev červený květ

Spiraea japonica ‚Shirobana‘ – tavolník japonský

Způsob odvodnění ploch a vsakování srážek

Stanovištní podmínky řešené lokality - klimatické poměry

Řešená lokalita je součástí Hustopečské pahorkatiny a podél řeky Svitavy Dyjsko-svrateckého úvalu. Území je součástí klimatického regionu velmi teplého (VT dle Quitt). Typické je dlouhé léto, teplé a suché, velmi krátké přechodné období s teplým až mírně teplým jarem a podzimem a krátkou mírně teplou suchou až velmi suchou zimou, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Srážkové poměry

Obecně panuje v celém povodí Svitavy nedostatek srážek. Srážkové gradienty na 100 m nadmořské výšky jsou nižší, než se všeobecně udává. Množství srážek roste s přibývajícím nadmořskou výškou a zalesněním směrem na severozápad. Nejvíce srážek spadne ve vegetačním období. Nejsuššími měsíci jsou únor a září, naopak nejbohatšími měsíci na množství spadlých srážek jsou červen a červenec. Počet dnů se srážkami od 120 do 160 za rok. Sněživých dnů bývá v této lokalitě mezi 15 a 65. Oblačnost je v intervalu 4,7-7,3. Sluneční svit zde činí až 1900 hodin za rok.

Průměrný roční úhrn srážek 500 mm s maximy v červnu a červenci či v říjnu a listopadu, srážková minima jsou nejčastěji zaznamenána v prosinci či lednu.

Průměrná roční teplota vzduchu je 9°C, lednový průměr je -1°C, letní teplotní průměr je vyšší než 16°C.

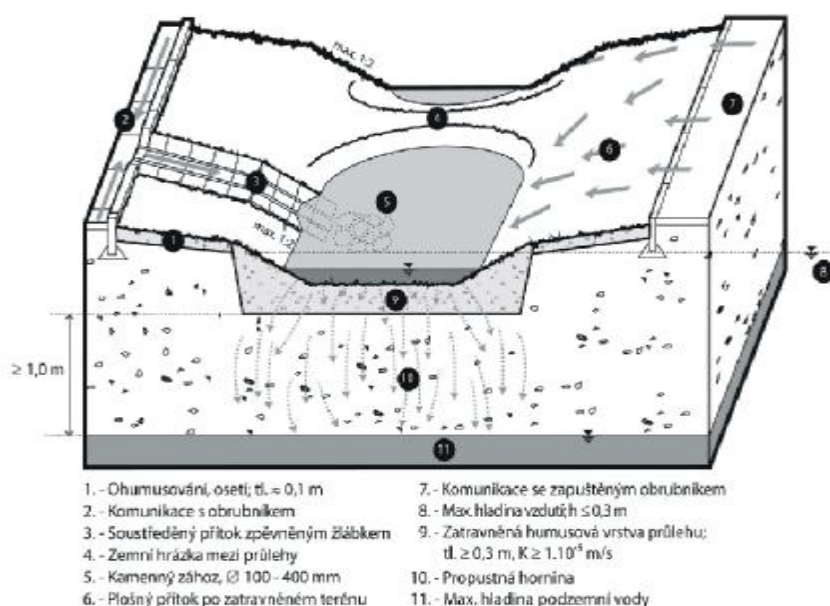
Větrné poměry

V Brně rozeznáváme výrazný jihovýchodní směr větru. Proudění od východu přináší kontinentální suché počasí s malou oblačností. V České republice patří oblast Brna k těm středně větrným, průměrná roční rychlost větru se zde pohybuje v intervalu 3–4 m/s, svého maxima dosahuje na jaře, minima pak v létě.

Množství zpevněných ploch na veřejných prostranstvích (živičné povrchy, betonová dlažba) snižujeme na nejnižší možnou míru, abychom snížili množství odváděných srážkových vod dešťovou kanalizací, zlepšili vsakování vod v místě a tím zlepšili klima v létě. Pro odvodnění návrhových ploch je uvažováno využití extenzivních objektů HDV, tedy převážně plošného vsakování pomocí vsakujících povrchů, které nenaruší vodní režim v území (přírodní povrchy, zatravnovací dlažba). V místě rozšířené ulice Charbulovy uvažujeme o vsakování v podobě průlehu.

Z geologického hlediska se jedná o stabilizované území – patří do Vněkarpatských sníženin, karpatské předhlubně, s neogenními vápnitými jíly (tégly), místy s polohami písků, kvartérním nivním sedimentem kolem ul. Charbulovy, s písky, štěrky v oblasti Faměrova nám., v oblasti průmyslového areálu – navážky, haldy, výsypky, odvaly. Předpokládáme zde tedy vhodné podmínky pro zasakování.

Zasakovací průleh na křižovatce Charbulova / Havraní zásobovaný stékající povrchovou vodou po spádnicí z ulice Havraní navrhujeme zřídit o hloubce max. 0,3m. Sloužil by pouze ke krátkodobé retenci vody tak, aby se nesnížila vsakovací schopnost průlehu, aby nedocházelo k úhynu jeho vegetačního krytu a jako vodní prvek ve veřejném prostranství. V neposlední řadě by plnil funkci čistící a jako podpora evapotranspirace - snaha vodu nechat odpařit v místě a tím přispět ke zlepšení klimatu prostředí.

vsakovací průleh

Bezbariérové řešení

Návrh je řešen v souladu s vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj č. 398/2009 Sb., Parkování automobilů osob s omezenou schopností pohybu dle čl.1.1 přílohy 2 vyhlášky bude zajištěno na vyhrazených stáních na parkovištích uvnitř řešeného území.

Základní cestní síť v území bude bezbariérově přístupná. Venkovní bezbariérové plochy pro pěší vyhoví svými parametry (podélný spád, příčný sklon, převýšení obrubníků) požadavkům vyhlášky. Veškeré přechody a napojení na stávající pěší trasy budou provedeny bezbariérově s výškovým převýšením do 2 cm. Podélný sklon pojezdného chodníku nedosahuje 8,33%, příčné sklony cest určených pro bezbariérový pohyb bude třeba upravit dle požadavků vyhlášky (max. 2%). Rovněž ostatní bezbariérové trasy pro pohyb osob na vozíku dodrží tyto sklonové požadavky. U nástupních bodů na bezbariérové trasy budou provedeny úpravy pro nevidomé s použitím dlažby s reliéfní úpravou povrchu. U přechodů pro chodce bude vytvořen varovný a signální pás. Chodníky pro nevidomé budou řešeny tak, aby byly dodrženy přirozené vodící linie, případně budou doplněny o umělé vodící linie. Povrchové úpravy dodrží požadavky na součinitele smykového tření nejméně 0,6. Vzhledem ke konfiguraci terénu v parku na valu lze pouze část tras navrhovat jako bezbariérové, alternativní propojení obsahují schodiště a terénní stupy, „přírodní“ stezky nelze vybavit odpovídajícími povrchy. Bezbariérově jsou řešeny spojnice zásadních bodů v území.

2. Architektonicko-stavební řešení veřejného prostranství

2.1 Architektonicko-stavební řešení (zejména materiálové řešení)

Wainerovo náměstí, prostor piazzety bude pojednán kombinací pochůzích i zatravněných povrchů. Bude vytvořen čtvercový rastr dlažeb v ortogonální síti pruhů o šířce 1m z žulových kostek, a s výplněmi z betonové velkoplošné dlažby a kamenného koberce, kdy na křižovatkách protnutí pruhů z žulových kostek budou umístěny mříže ke stromům v nepravidelném rastru. V některých místech (3x) bude část žulového pruhu nahrazena betonovým podstavcem pro umístění lavičky, uvnitř jednoho čtverce z kamenného koberce/šterku bude umístěn hrací prvek pro děti. Piazzeta bude lemována opěrnou zdí z pohledového betonu včetně spojovacích

schodišť s Charbulovou, jejichž nášlapné i jalové stupně budou ve stejném materiálu jako zeď. Zeď bude vyvýšena nad piazzetu, aby tvořila zábradlí a aby zde mohly být zároveň instalovány lavičky. Rampa pro vozíčkáře podél piazzety bude v souladu s vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj č. 398/2009 Sb. a bude mít povrch z mrazuvzdorného vláknobetonu. Podél rampy navrhujeme zábradlí jako zámečnický výrobek lomící se do zábradlí bočního schodiště. Chodníky na Wainerově náměstí budou převážně z betonové dlažby, až na prostor kolem lípy u zastávky na protilehlé straně ulice, který navrhujeme kruhový z mlatu. Odstavná podélná stání na jižní straně náměstí jsou navržena z betonové zatravnovací dlažby, komunikace – vozovky z živичného povrchu asfaltu. Parkovací plocha za obchodem je i včetně komunikace navržena ze zatravnovací dlažby plastové tak, aby plocha byla v souladu s územním plánem – nejvýznamnější městská zeleň (keřové i stromové patro ponecháno).

Faměrovo náměstí, prostor návsi je pojednán v kombinaci dvou pochozích materiálů, a to v mlatu (střední odpočinková část s vodním prvkem) a v kamenném koberci (kolem kaple/kostela a před památníkem obětí válek a násilí). Obrubníky kolem těchto ploch budou minimalizovány, z ocelové pásoviny. Průjezd hasičských aut je ztvárněn betonovou zatravnovací dlažbou, stejně jako veškerá odstavná stání kolem celého náměstí. Ta budou vyžadovat individuální návrh vsaku, jelikož hrozí zasakování potenciálně znečištěných povrchových vod (zachycení nerozpuštěných látek), a to objekty HDV zabezpečujícími ochranu podzemních vod nebo extenzivním způsobem jako zasakování přes extenzivní vrstvu (čisticí funkce, podpora evapotranspirace). Je navrženo odvodnit povrch zpevněných komunikací plošným vsakem do sousedících zatravněných ploch, pomocí příčného sklonu a vynecháním mezer v obrubnicích – viz obr. Chodníky budou převážně z drobné betonové dlažby. Pochůzí plochu u polyfunkčního objektu navrhujeme z kamenného koberce. V místě křižovatky vyústění Faměrova náměstí do Charbulovy navrhujeme minimalizovat živичný povrch vozovky v oblouku použitím vsakovací žulové zádlažby.

Parkové cesty na valu a přes zahrádkářskou kolonii navrhujeme čistě přírodního charakteru – mlatové s kamennými obrubníky a drenážními pásy.

Rozšířená ulice Charbulova – sjezdy na komunikaci budou z betonové zatravnovací dlažby stejně jako i slepá ulička vedoucí ke spojovacím schodům se Skřivánčí. Schody budou z bílého betonu vč. zámečnického výrobku zábradlí, chodníky z drobné betonové dlažby. Nárožní objekty RD bez předzahrádky na nároží ul. Havraní navrhujeme oddálit od chodníku pruhem zasakovacího materiálu – kačírek, kamenný koberec (proti odstříkující vodě).

Ostatní prostory – záliv ulice Skřivánčí k parkovacím objektům a všechny sjezdy na komunikaci navrhujeme ze zatravnovací dlažby. Záliv pro sezení na Havraní a pétanque hřiště na Smutné – mlatové plochy.

vsak mezerou v obrubníku

vsak spárami v obrubníku

zatravnovací dlažba TTE

betonová velkoplošná dlažba

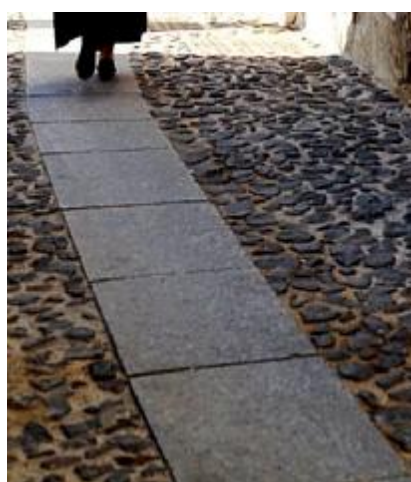
žulová kostka

kamenný koberec

zatravnovací dlažba beton

kombinace pochůzích materiálů

zatravnovací beton. dlažba

2.2 Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

Wainerovo náměstí vybavujeme lavičkami na opěrné vyvýšené zdi kolem plochy piazzety, příp. lavičkami na betonových podstavcích uprostřed plochy piazzety, které obsahují i nádoby na trvalkový vyvýšený záhon. Stromy v rastru budou opatřeny kovovými mřížemi. V opěrné vyvýšené betonové zdi piazzety budou integrovány čtvercové odpadkové koše s kovovou stříškou. Plocha náměstí je dále vybavena stávajícím památným křížem při ulici Pahrbek, stojany na kola, dvěma přístřešky zastávky MHD, plakátovacím sloupem na nároží vjezdu do zóny 30, kruhovou lavičkou pod vzrostlým stromem – venkovní čekárnou, objektem drobné architektury – stánkem občanského vybavení, mobilní zelení, chrlič opěrné zdi, infotabulí, poštovní schránkou, směrovkami a lampami VO.

příklady mobiliáře Wainerova náměstí

příklady mobiliáře Wainerova náměstí

Faměrovo náměstí – náves vybavujeme solitérními pásy dvojlaaviček uprostřed mlatové plochy nebo liniemi laviček na okrajích lemujících tuto plochu, při kostele navrhujeme dvě varianty umístění laviček – buď orientované ke kapli pro pořádání venkovních mší, nebo lemující plochu kolem kostela. Stávající pamětní kříže a pamětní kámen ponecháváme na svém původním místě stejně jako záhon ve stopě původního kostela. Doprostřed mlatové plochy pak umístíme centrální vodní prvek – liniovou fontánu v ose parku směřující od kostela k památníku obětem válek a násilí. Památník obětem válek a násilí přemístíme do závěru návsi, v jeho pohledové ose. Pokud by památník neměl být přemístěn na toto slavnostní náměstí, navrhujeme jej přesunout alespoň na piazzetu před obchod, do viditelnější a přístupnější polohy. Mezi kapli a nový objekt kulturně společenského centra umístíme ve 2. etapě krom laviček i sochu do veřejného prostoru (např. slavného rodáka). Dostatek cyklostanů před občanskou vybaveností je zde samozřejmostí.

Dalšími drobnými prvky jako zahrazovacími sloupky, infotabulí, směrovkami a lampami VO je tento prostor též opatřen. Za kostel/kapli do kvetoucího sadu lze umístit pobytová mola z betonu či dřevěná, dostupná z meandrující cesty. Lze uvažovat o umístění venkovních popelníků před restaurací. Odpadkové koše jsou zde solitérní v designu laviček.

příklady mobiliáře Faměrova náměstí

U polyfunkčního domu umístíme prostorové lavičky, cyklostojany, solitérní odpadkové koše, lampy VO, zahrazovací sloupky, směrovky.

příklad prostorových laviček

V parku na valu a v 1. etapě uprostřed sjezdu na komunikaci VMO blíž Faměrovu náměstí umístíme nerozbitné betonové antivandal lavičky a polouzavřené vyhlídkovo-čtecí betonové lavičky, odpadkové koše, pítka a orientační osvětlení tras.

V ostatních uličních prostranstvích rozmístíme převážně lavičky, odpad. koše, lampy VO totožného designu.

3. Koncepce objektů (objekty vymezující veřejné prostranství nebo se nacházející uvnitř veřejného prostranství)

3.1 Analytická část

V řešeném území se nacházejí převážně přízemní až dvoupodlažní objekty se sklonitými střechami řadové zástavby vymezující veřejná prostranství, nebo solitérní objekty v uliční řadě, případně solitérní objekty na Wainerově náměstí – obchod, pomník, litinový pamětní kříž, přičemž další objekty pamětních křížků se nacházejí i na Faměrově náměstí. Pro veřejná prostranství jsou charakteristické neudržované plochy zeleně, neukončené štíty domů po bourání jedné strany Faměrova náměstí, materiálově rozrůzněné objekty plných oplocení, bariérové objekty dopravních staveb (sjezdy VMO), objekt pomníku obětí válek a násilí umístěný na nevhodném místě (původně viditelně v ose náměstí, po stavbě obchodu se ocitl v této upozaděné poloze), množství umístěných pamětních křížků.

3.2 Základní koncepce objektů

Řešené území obsahuje nově navrhované stavební objekty.

Objekty 1. etapy jsou navrhovány tak, aby byly v souladu s územním plánem.

Jedná se o solitérní objekt polyfunkčního domu umístěný v návrhové ploše SO 0.8 při vyústění Faměrova náměstí do Charbulovy, liniový objekt definující novou uliční čáru v návrhové ploše SO 0.5 na protilehlé straně ulice Charbulovy, solitérní a řadové objekty RD v návrhové ploše BC 0.3 v ulici Smutná a v ploše stabilizované ZO solitérní výtvarný objekt kaple sv. Floriána.

Ve 2. etapě (mimo soulad s ÚP) pak přibude objekt kulturně-společenského centra mezi Faměrovým náměstím a ulicí Charbulovou. Tento objekt blokové struktury vymezí třetí stranu Faměrova náměstí, zároveň definuje novou uliční čáru v ulici Charbulově, při vyústění Fam. nám. do Charbulovy a uliční čáru k Černovické. Řadové domy na Faměrově náměstí se štíty k Charbulově navrhujeme ukončit novými objekty nárožních domů.

3.3 Regulace objektů (funkční využití a prostorové uspořádání)

Funkční využití – návrh 1. etapy vychází ze současně platného ÚPmB, jehož funkční využití a prostorové uspořádání návrh respektuje. Navrhovaná stavba v ploše smíšené SO je limitována 2.n.p. s možností využití podkroví nebo s ustupujícím podlažím. Zástavba v rozvojových plochách bydlení BC má navržena max. 2.n.p. s možností využití podkroví.

Ve 2.etapě je navrhován objekt v ploše pro veřejnou vybavenost, obsahující využití pro veřejnou správu OV a kulturu OK. Tento objekt je navržen o výšce 3 n.p. s případným ustupujícím podlažím. Objekt může být koncipován jako lokální dominanta.

4. Řešení dopravní infrastruktury

Podrobné řešení dopravní infrastruktury ve vazbě na architektonicko-urbanistické řešení

Lokalita Faměrova náměstí je řešena ve dvou etapách. První etapa respektuje stávající stav, tj. vedení ul. Charbulova a napojení ulic Černovická a Mírová, druhá etapa respektuje vedení Velkého městského okruhu. Stávající vedení komunikací zůstává zachováno, avšak průjezd skrz náměstí bude zachován pouze pro vozidla hasičského sboru přejezdem přes chodníkovou plochu. Centrální plocha náměstí bude věnována zeleni a chodcům. Podél vozovky budou nově navržena parkovací stání (30 podélných a 59 kolmých) tak, aby byly zachovány všechny

stávající vjezdy k nemovitostem, aby se parkovací stání uspořádala do logických celků a racionálněji a úsporněji bylo využito daného prostoru při navýšení jejich počtu. Chodníky pro pěší jsou vedeny podél nemovitostí či jejich předzahrádek. Plocha mezi chodníkem a parkovacím stáním či vozovkou je věnována zeleni, je tak zmenšena stávající rozlehlá zpevněná plocha vozovky. Komunikace umožňují průjezd nákladních vozidel (svoz komunálního odpadu, hasičské vozy, zásobování). Oko stávající mimoúrovňové křižovatky bude osázeno novou zelení s parkovými chodníky pro pěší. Pro bezpečný přístup jsou navrženy na přechodech pro chodce ostrůvky pro přecházení.

Ve druhé etapě je díky navržené okružní křižovatce ulic Charbulova a Černovická možné kolmé napojení ulice Mírová na ulici Charbulovu. Zrušením stávající mimoúrovňové křižovatky vzniká nový prostor pro možnou občanskou vybavenost. V rámci jejího řešení budou navržena další parkovací místa (25 a více kolmých stání) a nové zpevněné plochy pro pěší.

Lokalita obytné zástavby Wainerova náměstí je navržena v režimu “zóna 30”. Na vjezdu/výjezdu do lokality jsou navrženy široké příčné prahy, vedení komunikací i chodníků zůstává beze změny, výrazně je upraveno okolí objektu potravin. Stávající nevyužívaný park za objektem je využit pro parkování (33 nových kolmých míst) a před objektem bude chodníková plocha s prvky zeleně srovnána do úrovně objektu. Umístění zastávek MHD zůstává zachováno, pro oba směry je navržen záliv, přechod pro chodce přes ulici Charbulovu bude vzhledem k jeho délce doplněn o ostrůvek pro přecházení.

V lokalitě je zvýšený pohyb cyklistů směřujících od cyklostezek vedených podél řek Svitavy a Svratky směrem do městské části Brno – Slatina či podél areálu Psychiatrické nemocnice do Nových Černovic. Stávající cyklostezka končí před ulicí Charbulovou, dále cyklisté využívají stávající komunikace ulic Pahrbeke, Skřivánčí a Havraní. Vzhledem k šířkovému uspořádání mezi stávající zástavbou zde není bohužel možné vedení plnohodnotné cyklostezky.

5. Řešení technické infrastruktury

Podrobné řešení technické infrastruktury ve vazbě na architektonicko-urbanistické řešení

Technická infrastruktura, konkrétně nadzemní vedení VVN, limituje délku podélné stavby na Wainerově náměstí. V 1.etapě navrhujeme připojit k technické infrastruktuře návrhové plochy pro předměstské bydlení při kolmé komunikaci k Charbulově vycházející z Wainerova náměstí směrem k řece. Přeložky sítí navrhujeme v 2. etapě u stávající jednotné kanalizace E-03-2-2 (DN 400) a E-03-2 (DN 600 a 500/750), pokud mezitím nebude realizována kmenová stoka E, u nového objektu kulturně-společenského centra i přeložku sítě VO. Doporučujeme zachování koncepce stoky E dle generelu odvodnění města Brna (červen 2015) s trasováním stoky v ulici Charbulové. Upřesnění trasy stoky E v rámci dokumentace studie proveditelnosti variant řešení povodí kmenové stoky E – varianta A (Aquatis, září 2018) přesouvá trasu mimo koridor ulice a znemožňuje využití pozemků při Faměrově náměstí pro výstavbu nadzemních objektů, což je v rozporu s koncepcí této studie. V následných stupních zpracování dokumentace jak této stoky, tak dalších studií, musí být záměry vzájemně koordinovány.

6. Závěry a doporučení

6.1 Vyhodnocení variant (jsou-li požadovány)

Návrh je řešen ve dvou etapách a to invariantně. Je rozdělen do 2 realizačních etap.

Návrh 1. etapy může být podkladem PD ve stupni DUR a je reálně proveditelný.

Je obtížné stanovit tempo rozvoje území (pro 2. etapu) vzhledem k tomu, že je závislé na rozhodnutí o výběru varianty řešení VMO, jeho další přípravě a na způsobu řešení majetkoprávních vztahů pod dopravními stavbami.

6.2 Podklad pro zadání další územní studie veřejného prostranství (pokud se předpokládá zadání další studie)

Nepředpokládá se.

7. Požadavky na změnu územně plánovacích dokumentací

Podrobnější dokumentace (regulační plán) nebyla pro řešené území zpracována.

Návrh 1. etapy nevyvolává změnu Územního plánu města Brna.

Návrh 2. etapy vyvolává změnu ÚPmB a to potřebu změny funkčního využití v místě umístění objektu kulturně-společenského centra (dnes plocha pro dopravu) na plochu pro veřejnou vybavenost (veřejná správa/kultura). Územní studie je podkladem pro změnu ÚPmB v této ploše, která by měla být změnou vymezena pro využití - plocha pro veřejnou vybavenost - veřejná správa OV a kultura OK.

GRAFICKÁ ČÁST

01.	Širší vztahy	1 : 5 000
02.	Ortofotomapa	1 : 2000
03.	Problémový výkres	1 : 2000
04.1	Hlavní výkres – etapa 1	1 : 1000
04.2	Hlavní výkres – etapa 2	1 : 1000
05.1	Architektonické řešení – Faměrovo náměstí	1 : 500
05.2	Architektonické řešení – Wainerovo náměstí	1 : 250
06.	Výkres řešení technické infrastruktury	1 : 1000
07.	Řez - Wainerovo náměstí	1 : 200
08.1	Vizualizace - Faměrovo a Wainerovo náměstí	
08.2	Vizualizace - Wainerovo náměstí	
08.3	Vizualizace – Wainerovo náměstí	

Přílohy, které jsou součástí grafické části:

P.1	Výkres vlastníků pozemků	1: 2000
P.2	Výřez platného ÚPmB	1: 5000

Záznam

z prvního výrobního výboru na zpracování zakázky

„Územní studie veřejných prostranství v MČ Brno - Královo Pole, Bosonohy, Černovice“

konaného dne 12.10.2017 v 9 hod.

v zasedací místnosti odboru Územního plánování a rozvoje Magistrátu města Brna
v Brně, Kounicova 67

Účastníci: dle prezenční listiny

Územní studie veřejného prostranství městská část Brno, Královo Pole - Planýrka – areál zeleně a rekreace (za Tescem při ul. Sportovní)

Zhotovitel představil závěry provedených analýz území a možnosti jeho rozvoje:

Řešené území ze západu přiléhá k ul. Sportovní, údolí Ponávky s poldrem na původní trase toku a mimoúrovňové křižovatce na velkém městském okruhu, obklopuje areál NC Královo Pole, z východní strany sahá ke komunikaci Tř. Generála Píky, ze severní strany je vymezeno trasou VMO – ul. Porgesova. Jižní okraj zahrnuje vyvýšeninu Planýrky a volně navazuje na území arboreta MENDELU a sportovišť za Lužánkami, kde je pouze část území nyní funkční.

Řešené pozemky se nachází v území náročném z hlediska morfologie terénu, geologie území – v podstatné části se jedná o svážné území. Pohyby se projevují poruchami - trhlinami v terénu. V části se původně nacházela cihelna, dnešní modelace terénu je výsledkem těžby cihlářských hlín, skládkování hlušiny.

Území určené k využití pro veřejná prostranství není v současnosti adekvátně upravováno, nicméně je v podstatě jako veřejné prostranství užíváno (vycházky se psy, jogging, ohniště na vyhlídce), využíváno spíše ze strany Lesné a Černých Polí. Obsahuje řadu cest a pěšin vyšlapaných v trasách obvyklých průchodů územím.

Přístup ze západu je možný přes plochy v předprostoru NC Královo Pole, kde se také nachází jediná zpevněná pěší cesta – spojnice horní hrany svahu s ul. Sportovní, která není vhodně do předprostoru zapojena. Jižněji jsou průchody vychozenými stezkami – mezi plaveckým bazénem a uzavřeným areálem Tepláren Brno. Z východu je nejobvyklejším přístupovým bodem zastávka tramvaje Bieblova, kde je podchod pod komunikací a vstup do Arboreta MENDELU.

Svah cihelny za NC byl po jeho výstavbě parkově upraven – vysvahován, zatravněn, realizována citovaná pěší cesta a provedeny výsadby soliterů. Pro ně je evidentně stanoviště velmi náročné, část se však s obtížemi ujala. Problematické je odvodnění svahu.

Hojně využívána je Planýrka – vyhlídka na jižním okraji území (na původní výsypce hlušiny), odkud je výborný výhled na vedutu města ze severní strany, ale i opačným směrem na severní část zástavby města.

Podstatná část území byla obsazena náletovými dřevinami (křovité šípky, trnky), které některé části území znepřístupnily.

Míra využití území bude nadále navrhována zejména v souvislosti s realizací investičních záměrů v těsné návaznosti – výstavba v oblasti Červeného mlýna, v okolí Tř. Generála Píky v návaznosti na budovy, které jsou již součástí MENDELU, renesance se patrně dočká sportovní část Ponavy a území má potenciál stát se významným parkovým prostranstvím v severní části města (jižně naváže na arboretum, Lužánky, severně pak na Zamilovaný hájek, údolí Ponávky)

Území by mělo získat především kvalitativní proměnu směrem k bezpečně prostupnému území s parkově upravenými prostranstvími, které budou zázemím zeleně pro rozvíjející se okolí území. Je třeba využít potenciál vyhlídky na Planýrce, ale i vrcholu na severní straně území (dnes zarostlý, nálety, níže zbytky ovocných sadů).

Je logické využít zažitě trasování cest v území a doplnit je do přehledného systému.

Je možné rozvíjet v části území i další sportovně – rekreační funkce (veřejná hřiště a fitness zóny na temeni svahu, sáňkování ve svahu apod.)

Je potřeba doplnit vstupní informace o dokumentaci záměrů v okolí a na základě toho formulovat přesněji program území.

OUPR MMB doplňuje k citovanému:

- je třeba zjistit, zda je dostupný rekultivační plán po ukončení těžby cihlářských hlín a zda existují geologické sondy v území
- získat podklad projektu akvaparku a sportovních ploch, sousedících jižně – zjistit rozsah staveb v území
- existuje studie obytné zástavby Ponava
- jsou nové záměry zástavby vedle stávajících staveb při ul. Tř. Gen. Píky
- je záměr rekultivace retenční nádrže Červený mlýn

Uvedené bude třeba konzultovat na půdě MČ Královo Pole. Jižně od území je připravována ÚS Ponava na území zahrnující sportovní areály, hotova bude ke konci 10/2017.

Byla zmíněna cyklotrasa, navrhovaná ve stopě původní železniční vlečky.

Územní studie veřejného prostranství městská část Brno Bosonohy

Řešené území se nachází v centrální části MČ Bosonohy, zaujímá prostor Bosonožského náměstí. Jedná se historicky o jednu z nejlépe dochovaných návsi v rámci Statutárního města Brna, včetně zachovalého lipového stromořadí, které patří mezi nejvýznamnější skupiny zeleně v Brně.

Vnímáme potřebu zachovat vesnický charakter tohoto veřejného prostranství a zároveň zlepšit hierarchii pojižděných zpevněných ploch (nyní je to přes 52% řešené plochy) tak, aby byla posílena ochrana památných stromů – redukcí zpevněných ploch, scelením zatravněných ploch, redukcí křovinného patra.

Náves obsahuje řadu pamětihodností v rámci centrální parkové plochy, chybí zde však větší prostranství pro shromáždění občanů (hody se nyní konají jinde – u Sokolovny...). Pro tento účel se jeví jako vhodné vydláždit prostranství mezi vstupním průčelím kaple a památníkem obětím 1. světové války.

Nový vstup do základní školy dle našeho názoru postrádá dostatečný rozptylový prostor – lze řešit úpravou trasování komunikace.

Prostor před bývalou hasičkou je nyní jednolitou vyasfaltovanou plochou; pokud bude hasička v budoucnu veřejně využívána, je žádoucí před ní vyčlenit pochůzí plochy vůči pojižděným.

Stávající místo sběru separovaného odpadu navrhujeme zaměnit za podzemní zásobníky, což uvolní prostor na povrchu.

OUPR MMB

Na jednání na ÚMČ Brno – Bosonohy bude zapotřebí zjistit, do jaké míry je závazná již navržená úprava Bosonožského náměstí v rámci projektu rekonstrukce kanalizace.

Územní studie veřejného prostranství městská část Brno Černovice

Řešené území zahrnuje centrum starých Černovic od ulice Charbulovy až po sjezdy na VMO, od západního cípu Faměrova náměstí přes Wainerovo náměstí až po původní síť ulic se stabilizovanou zástavbou RD na východě.

Jedná se o různorodá veřejná prostranství, která slouží různým aktivitám obyvatel daného území.

a) Faměrovo náměstí jako hlavní návěs obce prošla nečekaným vývojem – po druhé světové válce byl zbořen kostel Sv. Floriána a při stavbě VMO ubyla třetí strana trojúhelníkové návsi, což jí otevřelo směrem k VMO a jeho hlukové zátěži. Na návsi jsou, vedle množství pojížděných zpevněných ploch a neorganizované dopravy v klidu, navíc uprostřed vysazeny skupiny stromů a keře, které prostor spíše degradují, než jej pozvedávají, což lze říci i o stávajícím mobiliáři. Jako upomínka na zbouraný kostel byl uprostřed parku vytvořen květinový záhon.

b) Wainerovo náměstí působí dnes jako soutok mnoha obslužných a sběrných komunikací a parkoviště v jednom. Dle ÚP obsahuje plochy nejvýznamnější zeleně dle vyhl. MMB, ale skutečnost tomu neodpovídá (vykazuje i nálety). Pomník obětem válek a násilí je umístěn v neadekvátní poloze za obchodem, naopak před obchodem jsou umístěny v neadekvátní poloze: sběr separovaného odpadu, plakátovací plocha, trafika.

c) rozšířená Charbulova ulice obsahuje příliš úzké chodníky a přerostlou neudržovanou zeleň.

d) ostatní ulice vymezeného území jsou charakteristické nevymezenými plochami dopravy v klidu, občasnou absencí chodníků pro pasanty, vizuální nejednotností záhumenního typu oplocení a neudržovanou zelení příp. absencí městského mobiliáře.

Návrh:

Ve starých Černovicích chybí větší prostranství pro shromáždění občanů – navrhujeme tedy vytvořit uprostřed Faměrova náměstí shromažďovací plochu mezi nově umístěným kostel/kapli (uzavírající dočasně náměstí) a přemístěným pomník obětem válek a násilí. Tím nově definovat jeho slavnostní/reprezentační funkci v obci. Pro slavnosti hodové vytvořit na této ploše ukotvení máji. Podpořit jeho venkovský charakter.

Na Wainerově náměstí zorganizovat dopravu tak, aby nedegradovala tento městský prostor – vymístit parkoviště do polohy za obchod, zkrotit komunikace zúžením, vydláždit předprostor občanské vybavenosti-obchodu tak, aby byl připraven sloužit i jiným účelům – trhy, zázemí slavností (dočasné stánky). Podpořit jeho městský charakter. Sběr separovaného odpadu navrhujeme zaměnit za podzemní zásobníky, což uvolní prostor na povrchu nebo vymístit za občanskou vybavenost-obchod. Umístit kašnu.

Rozšířenou ulici Charbulovu navrhujeme upravit jako odpočinkovou zónu pro místní obyvatele – umístěním hřiště pro děti, výsadbou bariérové zeleně, zušlechtěním miniarboreta.

Ostatní ulice území – rozdělit pasanty a individuální automob. dopravu tak, aby nekolidovala, dovýbavit území mobiliářem.

OUPR MMB:

Je potřeba zjistit, která varianta VMO je závazná pro návrh 2.etapy ÚS Černovice.

Charbulova ulice zůstane sběrnou komunikací i pro záměr dostavby lokality Kaménky. Bude předán podklad vítězného návrhu arch. soutěže. Je potřeba nechat potvrdit zadání ÚSVP na ÚMČ Brno – Černovice.

Zapsala: Barbora Jenčková, Tomáš Jenček, Kateřina Horáková, 17.10.2017
OÚPR:

PREZENČNÍ LISTINA

**z 1. interního výrobního výboru konaného dne 12. 10. 2017 v 9:00 hod. na OÚPR MMB
ve věci zpracování územních studií veřejného prostranství
pro MČ Brno-Bosonohy, MČ Brno-Královo Pole, MČ Brno-Černovice,
MČ Brno-Komín, MČ Brno-Bystře**

[illegible]

Záznam

z druhého výrobního výboru na zpracování zakázky

„Územní studie veřejných prostranství v MČ Brno-Černovice“

konaného dne 13.12.2017 v 10:00 hod.

v zasedací místnosti odboru Územního plánování a rozvoje Magistrátu města Brna
v Brně, Kounicova 67

Účastníci: dle prezenční listiny

Územní studie veřejného prostranství městská část Brno Černovice

Řešené území zahrnuje centrum starých Černovic od ulice Charbulovy až po sjezdy na VMO, od západního cípu Faměrova náměstí přes Wainerovo náměstí až po původní síť ulic se stabilizovanou zástavbou RD na východě.

Zhotovitel představil závěry provedených analýz území a možnosti jeho rozvoje. Možnosti řešení jsou koncipovány ve dvou časových horizontech – 1. etapa pracuje se současnou dopravní situací – mimoúrovňová křižovatka s Černovickou spojkou je ponechána ve stávající podobě, je pouze kultivováno její okolí.

V 2. etapě je uvažováno přeřešení křižovatky – dle podkladu „ÚS Prověření územního dopadu úpravy vedení trasy VMO – JV část města“ při respektování varianty, která ruší severní část mimoúrovňového sjezdu směrem ke Starým Černovicím a poskytuje možnost opětovného dokončení a uzavření náměstí.

Jedním z přijatých podkladů je vítězný návrh soutěže na území „Kaménky“, které s územím sousedí - vybraná varianta nemá znamenat zvýšení dopravní zátěže do řešeného území.

V území je modifikován systém dopravní obsluhy tak, aby byly vymezeny plochy komunikací a plochy pro pěší, je upraveno trasování cyklistické dopravy v území – je snaha dát řešení jasný řád a posílit plochy zeleně, pochůzí veřejná prostranství, omezit značně rozlehlé asfaltované plochy – ul. Charbulova je upravena na šíři 8m, přechod pro chodce má vložen ostrůvek, celkově je sledováno zvýšení bezpečnosti pohybu chodců v území.

Je rozvíjena koncepce představovaná již na předchozím projednání:

Faměrovo nám. si podrželo do značné míry charakter venkovské návsi – klidného prostředí, které návrh rozvíjí a doplňuje. Návrh počítá s optickým uzavřením prostoru objektem nové kaple sv. Floriána. Před ním je upravován parkový předprostor s mlatovými a dlážděnými zpevněnými plochami tak, aby umožnil také pořádání kulturních a společenských akcí.

Wainerovo náměstí je považována více za rušný městský prostor – obsahuje zastávku autobusu a předprostor obchodu Brněnka. Úprava prostoru proto zahrnuje zpevněnou plochu městského charakteru mezi zastávkovým uzlem a obchodem – vzniká terasa s výsadbou stromů v geometrickém rastru. Parkovací kapacity území jsou pak ukryty za objekt obchodu. U obchodu je dislokováno sběrné místo odpadu.

Je doporučeno vytvoření zóny s rychlostí 30km v území navazujících úzkých ulic s nájezdovými prahy. Je upravena organizace dopravy s jednosměrným provozem ul. Smutné, ul. Pahrbek ponechána obousměrná. Nájezd z ul. Havraní do Charbulovy je směrově upravován (kolmá T křižovatka).

Zeleň v území je navržena nahradit novými výsadbami v jednotném charakteru. Stávající zeleň není příliš vhodná – obsahuje i části s divokými výsadbami, zohledňována je pouze částečně (realizované náhradní výsadby), je navržena izolační zeleň v Charbulově – odclonění dopravní

zátěže (habr – výška živého plotu nutná vyšší). Návrh zeleně pro odclonění křižovatky s Černovickou – kvetoucí sad.

Řešené území se rozšířilo nyní i o území nad Havraní – plocha pro dětské hřiště. Zmíněny problémy s odvodněním území (přivalové deště na komunikacích, horská vpusť)

Územím prochází cyklostezka od Svitavy – od Židenic – na Černovické terasy

Pěší komunikace směřují pod území Kamének přes Cornovovu. Je navržen i pěší okruh se zelení, (s alejí) přes nově navržené protihlukové valy v jihovýchodní části – nutné pro odstínění ploch pro výstavbu bydlení.

Území bude nově vybaveno mobiliárem (parky, hřiště, okolí obchodu).

2. etapa výstavby navrhuje uzavření Faměrova nám. objektem – funkční náplň : kulturní sál, občanské vybavení, restaurace, tělocvična, mateřské centrum, popř. nové prostory pro radnici. Nový objekt také uzavře uliční frontu na západě Wainerova nám.

2. etapa – nutnost dořešení vlastnických vztahů.

Diskuze:

OVLHZ: nutno ověřit polohu horské vpusti u Havraní – sběr přivalových vod

OD: ul. Skřivánčí – nejméně 4m nutná šíře pro možnost protisměrného vedení cyklotrasy, úpravy směrové na komunikaci mění hlukové zatížení na stávající zástavbu. (Pozor na posun komunikací směrem k obytným domům, vyžádá si to nové posouzení hlukové zátěže.)

Val k Černovické vhodné více osázet, i oboustranně. Je velký tlak na kapacity parkování, nutno chránit plochy k tomu určené, vsakující povrch – vhodné řešení velkodistanční dlažba. Zóna 30 – akceptujeme, ale posunout zpomalovací prahy.

Místostarostka MČ: konstatuje, že požadavky MČ zapracovány, důraz na Wainerovo náměstí, na Faměrově nám. třeba řešit pobytové plochy, upozornění na výhledové vymístění hasičů, dále nový záměr v býv. škole Charbulova. Na Wainerovo nám. bychom rádi přesunuli trhy z Řehořovy.

KAM: místo kulturního domu spíš blok – držet uliční čáru směrem do Charbulovy, nevytvářet další náměstí.

OŽP: parkoviště za Brněnkou – bude nutná výjimka z vyhlášky (nejvýzn. plochy zeleně). Navržená výsadba zeleně – tavrované habrové stěny – náročné na údržbu, doplnit bilanci záboru těchto ploch, do konečného návrhu popsat zlepšení/zhoršení stavu návrhem, odůvodnit.

OÚPR: 1. etapu nutno dořešit v souladu s ÚPmB (zejména plochy SO návrhové) – dle informací OD byl předložen záměr investora na realizaci zástavby, je tedy zavádějící navrhopat v ploše SO veřejnou zeleň. ÚS musí být v souladu s ÚPmB, nelze aby výsledkem byla změna ÚPmB.

Místostarostka MČ: hasiči budou z Faměrova nám. výhledově vymístěni, Na Wainerovo nám. bychom rádi přesunuli trhy z Řehořovy

Návrh termínu 3.VV – konec ledna 2018

Zapsala: Barbora Jenčková, Tomáš Jenček, Kateřina Horáková, 20.12.2017

PREZENČNÍ LISTINA

**z 2. interního výrobního výboru konaného dne 13. 12. 2017 v 10:00 hod. na OÚPR MMB
ve věci zpracování územní studie veřejného prostranství
pro MČ Brno-Černovice**

[illegible]

Záznam

z třetího výrobního výboru na zpracování zakázky
„Územní studie veřejných prostranství v MČ Brno - Černovice“
konaného dne 27.2.2018 v 12:00

v zasedací místnosti odboru Územního plánování a rozvoje Magistrátu města Brna
v Brně, Kounicova 67

Účastníci: dle prezenční listiny

Územní studie veřejného prostranství městská část Brno Černovice

Řešené území zahrnuje centrum starých Černovic od ulice Charbulovy až po sjezdy na VMO, od západního cípu Faměrova náměstí přes Wainerovo náměstí až po původní síť ulic se stabilizovanou zástavbou RD na východě.

Zhotovitel shrnul dosavadní postup prací, možnosti rozvoje území. Návrh je zpracován ve dvou časových horizontech – 1. etapa pracuje se současnou dopravní situací – mimoúrovňová křižovatka s Černovickou spojkou je ponechána ve stávající podobě, je pouze kultivováno její okolí.

1. etapa zahrnuje i možnost výstavby objektu na pozemcích vymezených v ÚPmB jako plochy SO, tak aby bylo řešení v souladu s platným ÚPmB a tak, aby umožnily další návaznost stavebních zásahů v etapě 2.

V 2. etapě je uvažováno přeřešení křižovatky – dle podkladu „ÚS Prověření územního dopadu úpravy vedení trasy VMO – JV část města“ při respektování varianty, která ruší severní část mimoúrovňového sjezdu směrem ke Starým Černovicím a poskytuje možnost opětovného dokončení a uzavření náměstí blokem zástavby polyfunkčního charakteru.

Řešení reflektuje uvažovaný rozvoj v lokalitě „Kaménky“, které s územím sousedí, není předpoklad zvýšení dopravní zátěže do řešeného území vyjma ulici Charbulovu.

Návrh obsahuje vymezení dopravní obsluhy - jsou určeny plochy komunikací a plochy pro pěší, je upraveno trasování cyklistické dopravy v území – je snaha dát řešení jasný řád a posílit plochy zeleně, pochůzí veřejná prostranství, omezit značně rozlehlé asfaltované plochy – ul. Charbulova je upravena na šíři 9m resp. 8m, přechod pro chodce má vložen ostrůvek, celkově je sledováno zvýšení bezpečnosti pohybu chodců v území.

Je dále rozvíjena koncepce představovaná již na předchozím projednání a dopracována do více konkretizované podoby:

Faměrovo nám. si podrželo do značné míry charakter venkovské návsi – klidného prostředí, které návrh rozvíjí a doplňuje. V 1. etapě je prostor opticky uzavřen objektem nové kaple sv. Floriána. Na opačnou stranu osy náměstí je navrženo přemístění Památníku obětem válek a násilí, jehož poloha skrytá za obchodem na Wainerově nám, je dnes zcela nedůstojná jeho významu. Parkový předprostor je navržen s mlatovými a dlážděnými zpevněnými plochami tak, aby umožnil také pořádání kulturních a společenských akcí. Černovicím chybí veřejný shromažďovací prostor, který může poskytnout toto náměstí. Chybí také společenský sál či centrum pro pořádání různých akcí - v 2. etapě je navrženo doplnění východní fronty náměstí novým blokem zástavby s polyfunkční náplní (kulturní sál, občanské vybavení, restaurace, tělocvična, mateřské centrum, popř. nové prostory pro radnici). Nový objekt současně uzavře uliční frontu na západě Wainerova náměstí.

Wainerovo náměstí je považováno více za rušný městský prostor – obsahuje zastávku autobusu a předprostor obchodu Brněnka. Úprava prostoru proto zahrnuje zpevněnou plochu městského charakteru* mezi zastávkovým uzlem a obchodem – vzniká terasa s výsadbou stromů

v geometrickém rastru – nové výsadby, původní nelze zachovat (přestárle a nekvalitní), jsou řešeny povrchy (mlat, kamenný koberec atd.), mobiliář – k sezení využívány lemuující zídky.

Je snaha o oclonění pohybu pěších od rušné automobilové dopravy výškově oddělenou terasou.

Parkovací kapacity území jsou ukryty za objekt obchodu, v zeleni.

U obchodu je dislokováno sběrné místo odpadu s nádobami pro odpad ukrytými pod zem.

Je doporučeno vytvoření zóny s rychlostí 30km s nájezdovými prahy v území navazujících úzkých ulic se stabilizovanou zástavbou RD. Je upravena organizace dopravy s jednosměrným provozem ul. Smutné, ul. Pahrbek ponechána obousměrná. Nájezd z ul. Havraní do Charbulovy je směrově upravován (kolmá T křižovatka). V 2.etapě je navržen výjezd z Faměrova nám. do Charbulovy mezi dvěma novými objekty pomocí kolmé Tkřižovatky.

Zeleň v území je navržena nahradit novými výsadbami v jednotném charakteru. Stávající zeleň není příliš vhodná – obsahuje i části s divokými výsadbami, zohledňována je pouze částečně (realizované náhradní výsadby), je navržena izolační zeleň zejména v Charbulově– odclonění dopravní zátěže (habr – výška živého plotu nutná vyšší). Návrh zeleně pro odclonění křižovatky s Černovickou na Fam. nám. – kvetoucí sad, ve výplních křižovatky – alejová výsadba stromů o středně velké koruně, stálezelenými pokryvnými keři.

V území nad Havraní navržena plocha pro minihřiště. Zmíněna možnost svedení přívalových vod do „retenčního jezírka“ v prostoru rozšíření Charbulovy.

Vodní prvek je součástí každého z řešených prostor - „jezírko“ v Charbulově, fontána ve Wainerově nám, liniový vodní prvek ve Faměrově nám.

Územím prochází cyklostezka od Svitavy – od Židenic – na Černovické terasy, je vymezeno její trasování přes území a tomu uzpůsobena širší komunikací.

Pěší komunikace směřují pod území Kamének přes Cornovovu. Je navržen i pěší okruh se zelení, (s alejí) přes nově navržené protihlukové valy v jihovýchodní části – nutné pro odstínění ploch pro výstavbu bydlení.

Návrh zahrnuje i rozmístění mobiliáře (parky, hřiště, okolí obchodu), názor na výtvarné pojetí prostorů, které bylo dokumentováno perspektivami řešení hlavních prostorů

Diskuze:

MČ:

Je třeba zakreslit propojení pěší trasy na valu s ulicí Smutnou, z výkresu není zcela zřejmá propojenost.

K vizualizaci Faměrova nám.: - otázky na velikost církevního objektu – kaple.

Zhotovitel do jisté míry reflektuje návrh arch. Říčního, objem je ale větší – je však záležitostí dalšího jednání s církví.

Diskutován záměr v ploše SO – existuje již studie - MČ má k dispozici. Obsahuje smíšené využití v parteru, výše byty, problematické vzhledem ke koncepci studie může být vymezení parkovacích ploch.

Jsou diskutovány záměry, které jsou realizovatelné v blízké době – Wainerovo nám., parčík u ul. Havraní, úprava parku na Fam.nám.OÚPR - v textové části zdůraznit soulad řešení s územním plánem

*Poznámka: jedná se o plochu městské zeleně /ZO/ a navíc plochu nejvýznamnější zeleně. ZO umožňuje využití také jako parkově upravené veřejné prostranství, přizpůsobte tomu takto tedy popis a odůvodnění této plochy v návrhu, aby nebylo pochyb o souladu s ÚPmB.

Zapsala: Barbora Jenčková, Kateřina Horáková,1.3.2018

PREZENČNÍ LISTINA

z 3. výrobního výboru konaného dne **27. 2. 2018 v 12:00 hod. na OÚPR MMB**
ve věci zpracování **územní studie veřejného prostranství**
MČ Brno-Černovice

[illegible]

Zohlednění připomínek zaslaných ke dni 5. 10. 2018 a 17. 10. 2018

Připomínky ÚMČ Brno - Černovice

a) prostor Faměrova náměstí

– navržené parkování odpovídá současným normám a vyhláškám. Problémem je spíš v současnosti plocha komunikace, která je nenormově široká a umožňuje „nenormové“ parkování. V územní studii nahrazujeme 27 kolmých parkovacích stání (stav) 59 kolmými stáními (návrh), 60 podélných stání (stav) nahrazujeme 30 podélnými stáními (návrh), s tím, že kolmá stání při obousměrné komunikaci š=6m racionálněji a úsporněji využívají daný veřejný prostor. Návrhem ÚSVP počet parkovacích stání narůstá.

Plocha zeleně je zachována, dřeviny určené v dendrologickém průzkumu k nahrazení budou postupně nahrazeny novou výsadbou tak, aby nedošlo naráz k razantní vizuální změně veřejného prostoru – lze zvolit koncepci postupných výsadeb a pomalého nahrazování starší zapojené výsadby.

V případě, že v budoucnu dojde k úpravě majetkoprávních vztahů v území, lze uvažovat o jiném dotvoření závěru Faměrova náměstí – tento návrh zohledňuje současné majetkoprávní vztahy v území, nemůže proto reagovat na budoucí (neznámý) stav.

Protihlukovou stěnu v návrhu nelze doplnit, jelikož rozsah řešeného území to nedovoluje.

a) prostor Wainerova náměstí

Stávající poloha památníku obětem válek a násilí za samoobsluhou je tristní. Navrhujeme jej buď přesunout na „slavnostní“ náměstí Faměrovo, nebo ponechat na Wainerově náměstí, ale přemístit ho do důstojnější, významnější a viditelnější polohy – na piazetu před obchod.

Nelze dodržet normové hodnoty na přechod pro chodce za současné šíře Charbulovy, současná komunikace má nenormové rozměry viz Faměrovo nám. Nelze tedy ponechat stávající odstavný a parkovací záliv vedle autobusové zastávky.

Kontejnery na tříděný odpad navrhujeme přemístit vedle obchodu a zapustit je do země jako podzemní kontejnery tak, aby se neuplatňovaly při průhledu z ulice Skřivánčí. Zapuštěné kontejnery navrhujeme, jen v jiné pozici, protože i tyto mají někdy tendenci přetékat – proto není vhodné je umístit viditelně na nároží Wainerova náměstí při litinovém kříži. Fontánu rušíme.

Budova obchodu je dle platného ÚPmB v ploše smíšené obchodu a služeb, což nevylučuje umístění občanské vybavenosti. Zadání ÚS se uskutečňuje na podkladu současných majetkoprávních vztahů v území, nemůže proto reagovat na budoucí (neznámý) stav.

Kontejner u autobusové zastávky lze využít pro jakoukoliv občanskou vybavenost, záleží na dohodě radnice MČ s provozovatelem stánku (květiny, tabák, občerstvení).

a) ostatní

Na nároží Havraní navrhujeme místo minihřiště záliv k posezení s trvalejším záhonem.

V době globální změny klimatu je dnes v městských aglomeracích standardní zadržovat dešťovou vodu pro znovunastartování malého koloběhu vody a utlumení tepelného ostrova měst, proto doporučujeme v návrhu vsakovací průleh při ulici Havraní, protože právě tato lokace je velmi vhodná k umístění.

V 1. etapě doplňujeme připojení návrhových ploch pro předměstské bydlení při kolmé komunikaci k Charbulové k technické infrastruktuře.

Řešení ÚS s výstavbou obytného souboru Na Kaménkách od prvopočátku počítá, neboť bylo součástí zadání.

příklady retence v Kodani (v době sucha hřiště, v době retence zaplavená plocha)

Připomínky pořizovatele

Bez výhrad byly zapracovány připomínky ve smyslu formálních i věcných chyb. Ke sporným bodům doplňujeme níže.

- a) vizualizace nezabírá celé řešené území Wainerova náměstí – vizualizace zabírá stěžejní část Wainerova náměstí z nadhledu tak, aby z ní byly patrné detaily architektonického řešení prostoru před obchodem – piazzety.
- b) kolize stávající zeleně s vedením inž. sítí - stávající vzrostlá zeleň není navržena k odstranění, byť se nachází pod vedením vysokého napětí, neboť svým vzrůstem nízkokmenu neohrozí toto vedení, na rozdíl od navržené zeleně, kterou do prostoru tech. infrastruktury nenavrhujeme. Stávající vzrostlá zeleň v ulici Charbulově koliduje s vedením sítě CETIN a rovněž není navržena k odstranění.

Připomínky KAM

Šířka traktu navrženého kulturně společenského centra se bude měnit v závislosti na zvolené konkrétní funkci objektu, kterou v této fázi nedokážeme predikovat. Tímto objemem vymezujeme především uliční čáry, stejně jako objemy navržené zástavby v bloku ul. Charbulova-Smutná.

Fáze 2. etapy je dlouhodobá vize města Brna na dobudování VMO. Z tohoto pohledu může nová výsadba zeleně již v 1. etapě obyvatelům starých Černovic ulevit od důsledků sousedství s Černovickou. Některé taxony mají navíc v dopravně přetížených místech výrazně sníženou životnost (20-30let).